

КОНТЕКСТ

Конфлікт на сході України, який триває вже восьмий рік, продовжує негативно впливати на динаміку ринку праці в регіоні. Як зазначено в дослідженні REACH «Оцінка вразливості установ з надання базових послуг», проведеного у 2018 році, лінія розмежування ускладнила доступ до працевлаштування у великих містах, розташованих на непідконтрольних уряду України територіях. Внаслідок цього невеликі районні центри на підконтрольних уряду України територіях виконують роль осередків працевлаштування для місцевих громад, розташованих поблизу лінії розмежування. Окрім втрати робочих місць, пов'язаних з конфліктом, епідемія COVID-19 призвела до значного падіння економічної діяльності та рівня зайнятості населення по всій Україні.¹

Виходячи з цього, у рамках програми «Забезпечення розширення економічних прав та можливостей жінок на Донбасі» (SEED),² фінансованої урядом Канади, IMPACT Initiatives спільно з організацією ACTED провели дослідження «Оцінка економічної активності» (ОЕА) з метою інформаційного забезпечення своїх партнерів у їх діяльності з надання допомоги соціально незахищеним категоріям шукачів роботи (зокрема, жінкам, молоді та особам передпенсійного віку) у пошуку стабільної зайнятості та для забезпечення доступності інформації з цих питань.³ Це дослідження охоплює 5 географічних або досліджуваних територій (ДТ), поділених наступним чином: ДТ 1: Сєвєродонецьк та прилеглі населені пункти, ДТ 2: Східна частина Луганської області, ДТ 3: Бахмут та прилеглі населені пункти, ДТ 4: Краматорський коридор, ДТ 5: **Маріуполь та прилеглі населені пункти** (див. праворуч Карту досліджуваної території).

МЕТОДОЛОГІЯ

Цей інформаційний бюлетень базується на результатах, отриманих на **Досліджуваній території 5**, і охоплює: а) місто Маріуполь (осередок працевлаштування); б) Кальчицьку, Микільську, Мангушську, Сартанську, Маріупольську громади (периферія працевлаштування). Він містить огляд демографічної ситуації та соціально-економічних умов домогосподарств, які проживають на досліджуваній території. Бюлетень містить узагальнений ґендерний аналіз динаміки ринку праці, перехід на шляху до працевлаштування, намірів змінити або шукати нову роботу, досвід користування послугами державних центрів зайнятості. Показники дозволяють зрозуміти вплив епідемії COVID-19 на місцеву економічну ситуацію.

Висновки зроблені на основі **дослідження домогосподарств** і містять порівняння результатів по м. Маріуполь і прилеглим населеним пунктам із загальним показником по всіх п'яти територіях. Опитування проводилось у період з 21 травня по 14 червня 2021 року. До нього увійшли усього 3 026 домогосподарств (у тому числі 400 домогосподарств в ДТ 5), відібраних за допомогою стратифікованої простої випадкової вибірки, у ході якої з кожної страти відбиралися домогосподарства, які відповідали певним критеріям, для досягнення 95% рівня достовірності та 7% похибки. Для відповідності критеріям у домогосподарстві повинен бути хоча б один член працездатного віку (**15-70 років**). Дані було зібрано за допомогою автоматизованих телефонних опитувань. Висновки є репрезентативними при рівні достовірності 95% і похибки 5% для кожної ДТ. З повним текстом технічного завдання дослідження можна ознайомитись [тут](#) (доступно англійською мовою).

ДЕМОГРАФІЧНІ ПОКАЗНИКИ

Опитані домогосподарства **400**
Кількість представлених членів домогосподарств **1 247**

51% **49%**

49% домогосподарств мають **хоча б одну дитину віком до 15 років** (n= 193)
26% домогосподарств мають **хоча б одного члена старше 60 років** (n= 121)
5% членів домогосподарств є **внутрішньо переміщеними особами** (n= 46)

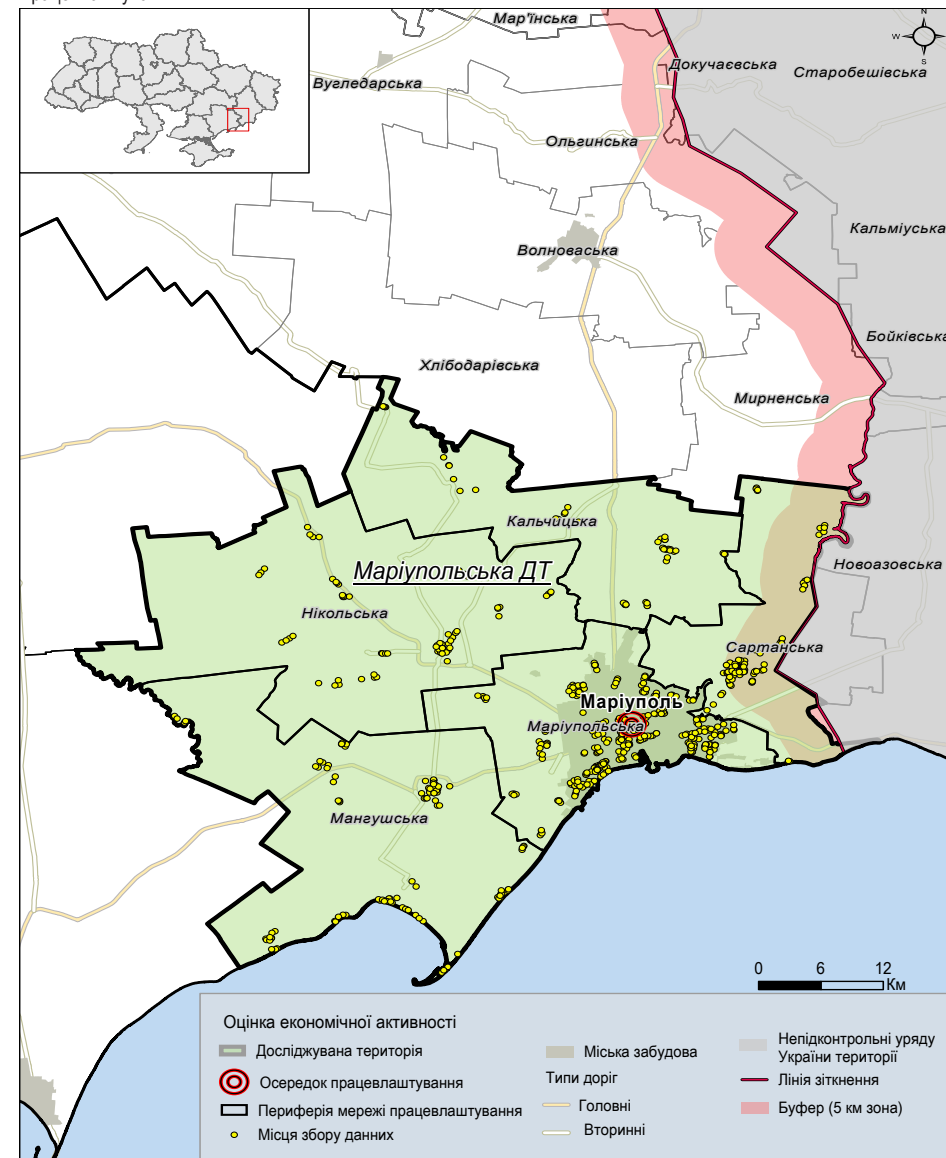

членів домогосподарств віком 15-70 років (n= 913), згідно з отриманими даними, мають **хронічне захворювання** (n= 103)

членів домогосподарств віком 15-70, згідно з отриманими даними, років мають **інвалідність** (n= 50)

Карта досліджуваної території 5: місто Маріуполь (осередок працевлаштування) та периферія мережі працевлаштування.

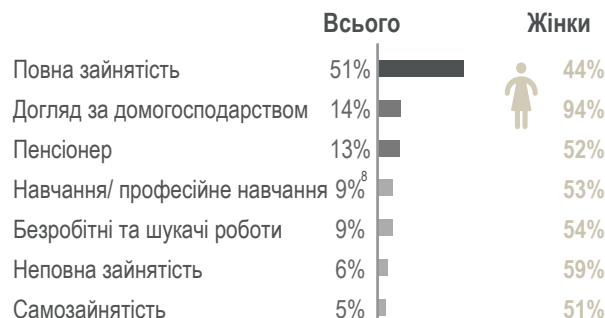

3. Послуг центрів зайнятості, у тому числі щодо залучення робочої сили, поточну динаміку ринку праці та нові галузі працевлаштування у досліджуваних територіях.

1. Організація Об'єднаних Націй України. Оцінка соціально-економічного впливу COVID-19 в Україні ([посилання](#)), грудень 2020 року.
2. Забезпечення розширення економічних прав та можливостей на Донбасі ([SEED](#)) – це 36-місячний проект, що фінансується організацією [Global Affairs Canada](#) та реалізується гуманітарними організаціями ACTED, IMPACT Initiatives та 5 організаціями громадянського суспільства в Україні.

1. ДИНАМІКА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ^{4,5,6}

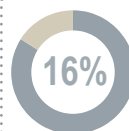
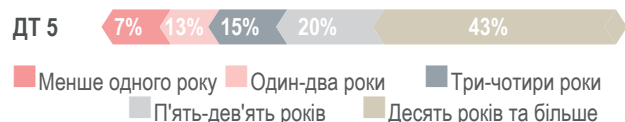
Статус зайнятості в ДТ 5, частка членів домогосподарства віком від 15 до 70 років за видами діяльності⁷, і з них частка жінок (n= 913)

Найбільш поширені **сектори зайнятості** на момент збору даних серед працевлаштованих членів домогосподарств, згідно з отриманими даними

Середній робочий стаж у секторах зайнятості серед зайнятих членів домогосподарств, згідно з отриманими даними (n= 554)

Відсоток членів домогосподарств у ДТ 5, що **працювали протягом 1 години або більше на тижні**, що передував збору даних, додатково до своєї основної діяльності (пенсіонери, зайняті, безробітні, виконуючі домашні обов'язки, тощо), згідно з отриманими даними⁹ (n= 872)

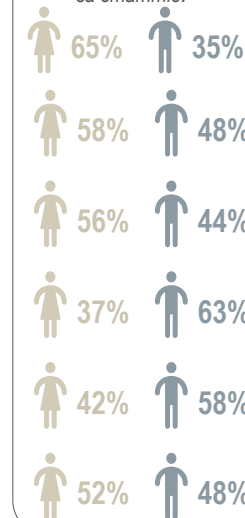

Інші показники зайнятості членів домогосподарств віком від 15 до 70 років, на момент збору даних	Маріуполь (осередок)	Периферія	ДТ 5	Усього ¹¹
% членів домогосподарств, які раніше були зареєстровані у державних службах зайнятості ¹²	25%	32%	26% (n= 840)	32% (n= 5 973)
% безробітних членів домогосподарств, які були працевлаштовані до початку пандемії COVID-19	48%	43%	48% (n= 113)	47% (n= 745)
% членів домогосподарств, які були безробітні або на навчанні, та за даними дослідження мали намір знайти роботу протягом року	56%	53%	55% (n= 192)	55% (n= 1 406)
% неофіційно працевлаштованих членів домогосподарств ¹³ (серед працевлаштованих членів)	22%	26%	22% (n= 554)	22% (n= 4 019)
% членів домогосподарств, які раніше намагалися відкрити бізнес ¹²	19%	13%	18% (n= 840)	17% (n= 5 973)
% працевлаштованих членів домогосподарств, які, за даними дослідження, мали намір змінити професію протягом року	28%	26%	28% (n= 657)	29% (n= 4 722)

Відсоток домогосподарств в ДТ 5, **середньомісячний дохід** яких на момент збору даних був вищим або нижчим середнього по країні¹⁰ (грн)

Підмножина для ДТ 5 з розбивкою за статтю:

4. З огляду на орієнтацію не тільки на інформацію на рівні домогосподарств, а й на особистий досвід членів домогосподарства (ДГ), на добровільній основі було обрано одного представника від домогосподарства віком від 18 років для звітування в якості довіреної особи для інших членів домогосподарства.

5. Результати, представлені в цьому інформаційному бюлетені, можуть не включати такі відповіді, як «Не знаю» або «Відмова від відповіді», тому загальні відсотки можуть не складати 100%.

6. Цифри в дужках показують розмір підмножини, що відповідає кількості членів домогосподарства, яких стосується це питання.

7. На це питання можна було отримати кілька відповідей.

8. Відповідна страта (або досліджувана територія) зареєструвала найвище значення для цього показника серед усіх страт (або серед п'яти досліджуваних територій).

9. Це включало в себе роботи тривалістю 1 годину і більше для отримання додаткового доходу.

10. Місячна заробітна плата за квітень-червень 2021 року, у середньому за 2 квартал 2021 року, складає 13 785 грн в Україні та 14 444 грн у Донецькій області (підконтрольна уряду України територія), повідомляє

[Державна служба статистики України](#).

11. Результати для «Усього» стосуються всіх п'яти досліджуваних територій.

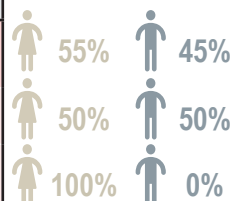
12. Це питання не ставили самозайнятим членам домогосподарств.

13. Концепція неформальної зайнятості визначає «ую оплачувану роботу» (тобто як самозайнятість, так і оплачувану роботу), яка не зареєстрована, не регулюється чи не захищена чинними законодавчими чи нормативними рамками, а також неоплачувана робота, що виконується з метою отримання доходу, [Міжнародна організація праці](#).

2. БАР'ЄРИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ⁵

Найбільш поширені причини безробіття на момент збору даних серед безробітних членів домогосподарств, згідно з отриманими даними ^{6,7}	Маріуполь (осередок) (n= 60)	Периферія (n= 53)	Усього (n= 745)
Відсутність відповідних вакансій в населеному пункті	18%	34%	26%
Пошук кращої роботи	23% ⁸	11%	15%
Народження дитини/ або догляд за дітьми	22% ⁸	6%	13%

З яких для ДТ 5 (n= 113):

членів домогосподарств з ДТ 5, які на момент збору даних вже тривалий час були безробітними¹⁴ (n= 49), **повна відсутність вакансій** була **основною перешкодою працевлаштування**, згідно з отриманими даними.

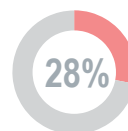
Усього (n= 286)

Найбільш поширені перешкоди відновлення працевлаштування на момент збору даних серед безробітних членів домогосподарств, що займаються пошуком роботи та були працевлаштовані до початку пандемії COVID-19, згідно з отриманими даними ^{6,7}	Маріуполь (осередок) (n= 41)	Периферія (n= 45)	Усього (n= 341)
Відсутність відповідних вакансій в населеному пункті	34%	52%	46%
Низький рівень заробітної плати	31%	30%	33%

Частка безробітних членів домогосподарств за періодом безробіття на момент збору даних

	Менше трьох місяців	Більше одного року
Усього (n= 745)	17%	57%
ДТ 5 (n= 113)	16%	48%
З яких:		

3. НАМІРИ ЩОДО ЗМІНИ ЗАЙНЯТОСТІ

членів домогосподарства в ДТ 5, які, згідно з отриманими даними, мали оплачувану/ неоплачувану зайнятість¹⁵ або виконували домашні обов'язки (n= 657), **висловили намір шукати (нову) роботу** протягом найближчих 12 місяців після збору даних.

Серед яких (n= 178):

повідомили, що отримання **(краще) оплачуваної роботи** є головною причиною пошуку (нової) роботи.

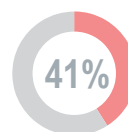

мали намір **змінити свій сектор зайнятості та залишитися у тому ж населеному пункті**, згідно з отриманими даними.

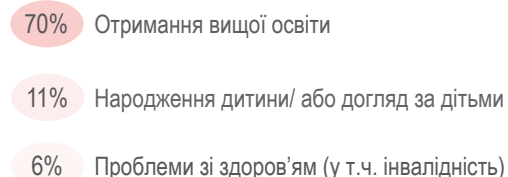
мали намір **залишитися у тому ж секторі зайнятості та населеному пункті**, згідно з отриманими даними.

Інші причини були серед наступних **найбільших поширених на ДТ 5**:

членів домогосподарства, які були безробітними або навчалися (n= 192), **не висловили наміру шукати (нову) роботу** протягом 12 місяців після збору даних, згідно з отриманими даними.

Серед яких (n= 79) **найбільш поширеними причинами на ДТ 5** були:⁷

Найбільш поширені сектори зайнятості для пошуку роботи серед членів домогосподарства, які планують шукати роботу протягом 12 місяців після збору даних, згідно з отриманими даними ⁶	Маріуполь (осередок) (n= 73)	Периферія (n= 71)	Усього (n= 769)
Торгівля оптова та роздрібна	28%	17%	23%
Промисловість (добувна, переробна, хімічна та ін.)	16%	13%	15%
Транспорт/ складське господарство/ поштова та кур'єрська діяльність	3%	21%	11%

14. Члени домогосподарств, які на момент збору даних були безробітними до спалаху COVID-19 у березні 2020 року.

15. Включно з членами домогосподарства, які: зайняті повний робочий день, неповний робочий день, сезонні працівники, фрілансери, самозайняті особи, а також ті, що здійснюють неоплачувану добровільну громадську благодійну роботу.